

[Time:2.30 Hrs]

[Marks:75]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All question are compulsory.
 2. Figures to the right indicate full marks.
 3. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.

Q.1

A. Choose the correct alternative (Any-8)

8

1. _____ refers to relaxation of produce government restriction usually in areas of social and economic polices:
A. Privatization B. Globalization
C. Disinvestment D. Liberalization
2. Disinvestment means selling of a public investment to a _____
A. Private enterprises B. Public enterprises C. Capital market D. None of these
3. _____ are rights against both the state and society.
A. Civil rights, B. Political rights, C. Economic rights, D. None of these
4. Which Article of the UDHR gives the right to a fair trial?
A.10 B.15 C.27 D. 30
5. The term ecology was first proposed by _____
A. Graham Bell B. Fredrick Ratzel C. Ernest Haeckel D. Aristotle
6. The natural place of an organism or community is known as _____
A. Niche B. Biome C. Habitat D. Habit
7. The word "Ethics" comes from---
A. Ethos B. Eternity C. Elementary D. Essentially
8. Following is the external cause of pressure...
A. Uncertainty B. Pessimism C. Perfectionism D. Children and Family
9. Family is.... Agent of socialization
A. Primary B. Secondary C. Tertiary D. None of these
10. _____ type of bargaining assumes there are one or more settlement that can create a win in situation?
A. Relational B. Consensus C. Integrative D. Distributor

B. State whether the following statements are True or False (Any-7)

7

1. Maximum numbers of farmers' suicides have occurred in Maharashtra
2. Right to property has been eliminated by the 44th Amendment.
3. Magna Carta was signed in 1115 AD.
4. There are eight fundamental rights in Indian Constitution.
5. In a biotic community, the primary consumers are decomposers
6. The term ecology was first proposed by Ernest Haeckel.
7. Esteem needs talk about social needs.
8. Shift duty is an organizational source of conflict.

9. The 1990's adapted Hierarchy of Needs model has eight needs.

10. When people interpret information differently, data conflicts arises?

Q.2 A. What is liberalization? What are the benefits and limitations of liberalization? 15

OR

B. Explain in detail about 'Corporate Farming' & 'Farmer's Suicide'.

Q.3 A. What is 'Human Rights? Explain the important landmarks in the development of human rights? 15

OR

B. Define Ecosystem. Explain its structure and function.

Q.4 A. Explain the impact of environment on human life and animal life. 15

OR

B. How does stress and conflict affect person's life?

Q.5 A. Explain the types of conflict in detail. 15

OR

B. Write short notes on (Any-3)

1. Benefits of globalization

2. Concept of human rights

3. Causes of water pollution

4. Significance of values

5. Maslow's theory of self – actualization

[वेळ: 2.30 तास]

[गुण:75]

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.

सूचना: १ सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२ उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

3. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्य मजकुराचा इंग्रजीमध्ये संदर्भ द्यावा.

प्र.१

अ)योग्य पर्याय निवडा(कोणतेही-आठ)

(०८)

1. _____ म्हणजे सामान्यतः सामाजिक आणि आर्थिक धोरणांच्या क्षेत्रात उत्पादन निर्बंध कमी करणे होय:

A. खाजगीकरण B. जागतिकीकरण C. निर्गुतवणूक D. उदारीकरण

2. निर्गुतवणूक म्हणजे सार्वजनिक गुंतवणूकीची विक्री _____ घटकांना करणे:

A. खासगी उपक्रम B. सार्वजनिक उपक्रम C. भांडवल बाजार D. यापैकी काहीही नाही

3. _____ हे राज्य आणि समाज या दोघांविरुद्धचे अधिकार आहेत.

A. नागरी हक्क, B. राजकीय अधिकार,

C. आर्थिक अधिकार, D. यापैकी नाही

4. कोणत्या अनुच्छेदात न्याय्य चाचणीचा अधिकार आहे?

A. 10 B. 15 C. 27 D. 30

5. पारिस्थितिकी हा शब्द सर्वप्रथम _____ ने प्रस्तावित केला होता

A. ग्रॅहम बेल B. फ्रेड्रिक रॅटझेल् C. अर्नेस्ट हॅकल D. आरिस्टॉटल

6. _____ ला जीव किंवा समुदायाचे नैसर्गिक स्थान म्हणून ओळखले जाते

A. नीचे B. बायोम C. आधिवास D. सवय

7. "नीतिशास्त्र" हा शब्द ----ह्या शब्दापासून आला आहे

A. ईथोस B. ईटरनिटी C. एलिमेंटरी D. ईसेनसिअली

8. तणावाचे बाह्य कारण काय आहे?

A. अनिश्चितता B. निराशा C. उत्तमता D. स्वतःची मुले आणि कुटुंब

9. कुटुंब हे समाजीकरणाचा _____ घटक आहे.

A. पहिला B. दुसरा C. तिसरा D. यापैकी काहीही नाही

10. एकापेक्षा अधिक वेळा समेट घडवून आणण्यासाठी 'जिकण्याची' परिस्थिती निर्माण व्हावी यासाठी _____ उपयोगी आहे.

A. चांगले संबंध, B. एकमत C. एकात्मता D. वितरण

ब- खालील विधाने सत्य किंवा असत्य आहेत ते सांगा (कोणतेही-७)

(०७)

१. महाराष्ट्र या राज्यात शेतकऱ्यांच्या आत्महत्येचे प्रमाण जास्त आहे.

२. ४४ व्या घटनदुरुस्ती द्वारे मालमत्तेचा हक्क काढून टाकला गेला आहे.

३. १९९५ मध्ये मॅग्रा कार्टा वर स्वाक्षरी झाली.

४. भारतीय राज्यघटनेत आठ मूलभूत हक्क आहेत.

५. जैविक समुदायामध्ये, प्राथमिक भक्षक हे विघटक आहेत.

6. पारिस्थितिकी हा शब्द सर्वप्रथम अर्नेस्ट हॅकल ने प्रस्तावित केला होता.
7. मानवाची महत्वाकांक्षा सामाजिक गरजेशी संबंधित आहे.
8. शिफ्ट ड्युटी हा संस्थात्मक संघर्षाचा स्रोत आहे.
9. 1990 च्या रूपांतरित गरजांची श्रेणी ह्या मॉडेल मध्ये आठ गरजा आहेत.
10. जेव्हा लोक माहितीचे भिन्न अर्थ लावतात तेव्हा डेटासंघर्ष उद्भवतात?

प्र.२ अ.उदारीकरण म्हणजे काय? उदारीकरणाचे फायदे आणि मर्यादा काय आहेत? (१५)
किंवा

ब. 'कंपनी शेती पद्धत' आणि शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या या बदल तपशीलवार स्पष्टीकरण द्या.

प्र.३ अ. 'मानवी हक्क' म्हणजे काय? मानवी हक्कांच्या विकासातील महत्वाच्या खुणा/टप्पे स्पष्ट करा? (१५)
किंवा

ब.भारतीय नागरिकांचे कोणतेही तीन नागरी हक्क स्पष्ट करा.

प्र.४ अ. पर्यावरणाचा मानवी जीवनावर आणि प्राण्यांच्या जीवनावर होणारा परिणाम स्पष्ट करा. (१५)
किंवा

ब. तणाव आणि संघर्षाचा व्यक्तीच्या जीवनावर कसा परिणाम होतो?

प्र.५ अ.संघर्षाचे प्रकार तपशीलवारसांगा. (१५)
किंवा

ब.टिपालिहा (कोणत्याही-३)

- १.जागतिकीकरणाचे फायदे
- २.मानवी हक्कांची संकल्पना
३. जलप्रदूषणाची कारणे
४. मूल्यांचे महत्त्व
५. मास्लोचा आत्मपूर्तीचा सिद्धांत